

Список використаних джерел

1. Національна бібліотека України імені В. Вернадського / Інформаційно-аналітичний бюлетень // І. Беззуб // Анти-корупційна політика в Україні. – 2015. – № 10 (92) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nbuvip.gov.ua/images/dumka/2015/10.pdf>.
2. Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна стратегія) на 2014–2017 рр. : Закон України від 04.10.2014 р. № 1699-VIII Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 46. – Ст. 2047.
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VIII Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 49, – Ст. 2056.
4. Про Національне антикорупційне бюро України : Закон України від 14.10.2014 р. № 1698-VIII Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 47. – Ст. 2051.
5. Національне антикорупційне бюро України II Звіт за серпень 2016 – лютий 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://nabu.gov.ua/sites/default/files/reports/nab_report_02_2017_0.pdf.
6. Про прокуратуру : Закон України від 28.08.2018р. № 1697-VII Відомості Верховної Ради 2018, № 2015, № 2–3, ст. 12.
7. Про Вищий антикорупційний суд : Закон України від 07.06.2018р. № 2447-VIII Відомості Верховної Ради 2018, № 24, ст. 212.

Рижакова Дар'я Олександрівна,

курсант 3-го курсу факультету № 1 Донецького юридичного інституту МВС України

Науковий керівник: доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України, кандидат юридичних наук ***Філіпенко А. С.***

ПРОТИДІЯ КОРУПЦІЇ ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ: РЕАЛЬНІСТЬ, ЗАВДАННЯ

Оскільки Україна обрала європейський шлях, вона повинна зі свого боку виконати вимоги, зокрема ввести стандарти Європейського союзу (далі – ЄС), що направлені на економічний, соціальний, правовий, політичний та демократичний розвиток України та побудови громадянського суспільства. Саме тому, впроваджуються нові реформи, створюються стратегічні цілі розвитку всіх сфер суспільного буття, поглиблюється співпраця з державами-членами ЄС та багато іншого. Нажаль, на теперішній час корупційні дії в Україні сприяють розвитку дестабілізації економічній, політичній та соціальній сфері.

Чинне законодавство дає чітке визначення стосовно корупції – це використання особою, наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей з метою одержання неправомірної

вигоди або прийняття такої вигоди чи прийняття обіцянки/пропозиції такої вигоди для себе чи інших осіб або відповідно обіцянка/пропозиція чи надання неправомірної вигоди особі, або на її вимогу іншим фізичним чи юридичним особам з метою схилити цю особу до протиправного використання наданих їй службових повноважень чи пов'язаних з ними можливостей [1, ст. 1].

Нажаль корупція існує майже у всіх структурах публічної влади, державних та приватних установах, організаціях і у виробництві. Важко знайти дієві методи, які швидко раз і назавжди знищать її. Однією з причин вказаної ситуації є незавершеність та фрагментарність адміністративної реформи органів публічної влади (розподіл повноважень, дерегуляція підприємницької діяльності, спрощення процедур надання адміністративних послуг та інше). Запровадження антикорупційних програм засвідчило відсутність кадрових та інституційних механізмів їх реалізації, а також недостатність експертних можливостей для оцінки та ідентифікації корупційних ризиків в діяльності. Відтак залишається вкрай актуальним підвищення ефективності реалізації антикорупційних програм.

Багато вітчизняних науковців, економістів та політичних діячів намагались знайти свій шлях подолання корупції, дослідити сучасний стан. Зокрема слід визначити напрацювання І.О. Христича, А.О. Редько, Б.В. Леонова, О.С. Новакова, О.О. Дудорова, В.Г. Хашева та багато інших.

Задля того, щоб знищити корумпованість, потрібно залучити усі інструменти, способи та засоби впливу на дані злочинні діяння. На нашу думку, вирішення такого гострого питання для України повинно покладатись також на органи місцевого самоврядування, адже воно посідає важливу ланку державної влади та допомагає реалізовувати права, інтереси та свободи кожного громадянина.

Законодавець визначає місцеve самоврядування, як гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [2, ст. 2].

В Україні за останні 3 роки відбулись зміни на краще, було впроваджено нові органи, які зобов'язані подолати усіма своїми законними зусиллями корупцію в Україні. Першим новим органом було створено Національне антикорупційне бюро України (НАБУ), Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Агентство з розшуку та менеджменту активів (АРМА) та в подальшому планується створити Державне бюро розслідувань (ДБР), Антикорупційний суд та економічної поліція – Служба фінансових розслідувань (СФР). Доцільність створення останніх трьох, не може повністю гарантувати знищення корупції, але чітко визначене

призначення, дотримання законності та відповідні дії повинні значно знизити рівень корумпованості в Україні.

Доцільність відповідних органів не може повністю гарантувати знищення корупції, лише чітко визначене призначення, дотримання законності та відповідні дії повинні значно знизити рівень корумпованості в Україні. Але, слід зазначити, що боротьба з хабарництвом повинна покладатись на всі органи державної влади, зокрема підприємства, установи та організації різних типів власності. Особливо відповідально до даної задачі повинні ставитись органи місцевого самоврядування, тому що саме за допомогою їх превентивних заходів можливо якісно та ефективно інформувати громадян міст, об'єднаних територіальних громад, сіл та селищ щодо заборони давати або приймати хабаря. Проводити відповідні профілактичні бесіди, освітні телепередачі на місцевих каналах та різні заходи, стосовно попередження корупції.

Щорічно Transparency International досліджує стан корумпованості в країнах світу. В офіційному джерелі з'явилась статистика за 2017 рік, де було досліджено 180 країн світу. Згідно з CORRUPTION PERCEPTIONS INDEX 2017 (Індексом корупційних передумов 2017) Норвегія посіла 3 місце (85 %) за ефективністю механізму боротьби з корумпованістю. А Україна на 2017 рік посідає 130 місце (30%), що на 1% більше ніж в 2016 році [3].

Прикладом високого рівня ефективності запобігання корупції є Норвегія. Норвегія протягом багатьох років випрацювала чітку антикорупційну стратегію. Багато спеціалістів дотримуються думки, що саме «прозорість» регулює механізм ефективності запобігання корупції у Королівстві Норвегії. Якщо досліджувати досвід боротьби з корупцією в Норвегії, то слід зазначити, що у Норвегії найголовніше – це дієва взаємодія у «трикутнику»: (1) неурядові громадські організації, (2) преса і громадянське суспільство та (3) уряд і промислові компанії. Норвегія строго дотримується стандартів ЕІПІ (Ініціатива прозорості добувних галузей). Ключову роль у справедливості і прозорості руху коштів відіграє Council on Ethics (Рада з етики) по нагляду за тим самим Глобальним урядовим пенсійним фондом, у який стікаються величезні прибутки з експорту вуглеводнів. Фонд фактично є величезним норвезьким інститутом владарювання і частиною економічної структури. Частка коштів цього фонду майбутніх поколінь вже конвертована в акції, технології та нерухомість по цілому світу [4].

В Норвегії постійно посилюється громадський контроль та доступ громадськості до інформації про роботу державних органів та відбувається формування антикорупційного світогляду та правосвідомості громадян.

На сучасному етапі децентралізації державної влади в Україні місцеве самоврядування потребує врахування конституційно-правової практики європейських країн, що свідчить про необхідність якнайширшого залучення членів територіальних громад, використання

різноманітних форм організації місцевого самоврядування, поліпшення економічної основи діяльності місцевого самоврядування тощо [5, с. 17].

Вважаємо, що повинні створюватись додаткові суб'єкти в органах місцевого самоврядування для попередження, виявлення та протидії проявам корупції на відповідній території. Пропонуємо доповнити Закон України «Про місцеве самоврядування» відповідною статтею, яка б чітко зобов'язувала органи місцевого самоврядування проводити профілактичні бесіди з установами, організаціями підприємствами щодо заборони корупції та про відповідальність за скоєння даного злочинного діяння. Також, доцільним є запозичення досвіду боротьби з корупцією у таких розвинутих країнах світу, як Норвегія.

Список використаних джерел

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 року № 1700-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/paran738#n738>.

2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/print>.

3. Corruption Perceptions Index 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.transparency.org/news/feature/corruption_perceptions_index_2017.

4. Норвезький досвід і досліди над норвежцями // Новини України і світу – новини от ТСН.ua» - [Електронний ресурс] – <https://tsn.ua/analitika/norvezkiy-dosvid-i-doslidi-nad-norvezhcyami.html>.

5. Національний Конвент України щодо ЄС. Рекомендації робочих груп / Укр. Незалеж. центр політ. дослідж. / за заг. ред. В. Лупація, Ю. Тищенко. – К. : Агентство «Україна» 2013. – 92 с.

Романова Ніколь Віталіївна,

здобувач ступеня вищої освіти магістра ННІ № 3
Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри
кримінального процесу Національної академії
внутрішніх справ, доктор юридичних наук,
професор **Горбачевський В.Я.**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОТРИМАННЯ ТА ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРЕЗУМПЦІЇ НЕВИНУВАТОСТІ

Людина, її честь і гідність визнаються в Україні, як демократичний і правовий державі найвищою соціальною цінністю, забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Презумпція невинуватості є однією з загальних засад кримінального провадження, якому повинні відповідати його зміст та форма, а також є необхідною гарантією захисту прав особи, обґрунтованості в